

– Nu va fi supărată pe nici unul din noi. Nu și dacă vrea cadouri de Crăciun anul acesta.

– Carla vrea să câștige la loterie de Crăciun. Știu. Am întrebat-o eu.

– Vom vedea.

Eddie făcu un pas pe alee. Se opri, se întoarse și îi întinse mâna lui Lucy. Fără să se mai uite înapoi, ieși pe poarta deschisă și își puse mâna într-a lui.

1

„Cine nu poate să simtă milă față de intenția milostivă a acelor mâini care se distrug singure? Diavolul, acolo unde stă în puterea lui, ar face la fel...”

Religio Medici, I, 51

– Dumnezeu nu se schimbă, spuse reverendul Sally Appleyard. Noi o facem.

Se opri și privi prin biserică. Nu era din cauză că nu știa ce să mai spună, nici pentru că i-ar fi fost frică, dar timpul însuși părea dintr-odată paralizat. Cum timpul nu se putea mișca, tot timpul era prezent.

Avusese aceste atacuri încă din copilărie, deși au fost mult mai puțin frecvente de când trecuse de adolescență; deseori, se întâmplau în preajma unei transformări emoționale. Erau caracterizate de o senzație de inevitabilitate, ca prin vis – similară, suspecta Sally, cu stările preliminare unei crize epileptice. Talentul se poate presupune a fi un dar spiritual, însă era unul foarte incomod, care părea că nu servește nici unui scop.

Nervozitatea ei dispăruse. Liniștea era totală, ceea ce era caracteristic. Nimeni nu tușea, bebelușii dormeau și copiii erau liniștiți. Chiar și zgomotul traficului se diminuase. Soarele de august curgea într-o cascadă îmblânzită de lumină prin

ferestrele din laterala sudică a naosului și prin cele sudice, ale luminatorului. Știa, dincolo de orice îndoială că urma să se întâmple ceva teribil.

Cele două persoane pe care Sally le iubea cel mai mult pe lume stăteau în cea de-a doua strană de lângă altar, chiar în fața ei. Lucy stătea pe genunchii lui Michael, încruntându-se la mama ei. Pe scaunul de lângă ea se aflau o carte și o păpușă de cârpă pe care o chema Jimmy. Capul lui Michael era chiar deasupra lui Lucy. Când le vedeai capetele atât de apropiate, era imposibil să te îndoiești de relația dintre ei: asemănarea era ușor de observat și imposibil de analizat. Michael își avea brațele strânse în jurul lui Lucy. Privea dincolo de amvon și de altarul naosului, sus, la vechiul altar. „Chipul său este trist, se gândi ea. De ce nu am observat asta până acum?”

Sally nu îl putea vedea pe Derek fără a întoarce capul. Dar știa că se uita fix la ea cu ochii săi de un albastru-deschis, umbriți de gene lungi, de culoarea nisipului. Derek o deranja, pentru că nu îl plăcea. Derek era vicarul, un om slab și atât de bine legat încât era de invidiat, cu o piele foarte roz și un păr atât de blond, încât era aproape alb.

Majoritatea celorlalte fețe îi erau necunoscute. „Probabil se întreabă de ce stau aici”, se gândi Sally, deși știa din experiență că aceste momente existau în afara timpului. Într-un fel, toți erau adormiți: doar ea era trează.

Tensiunea creștea. Nu era însă sigură dacă era înlăuntrul sau în afara ei. Transpira, și notițele tipărite îngrijit pentru predica ei i se lipiră de degetele umede.

Ca întotdeauna în aceste momente, se simțea vinovată. Se uita în jos, la soțul și la fiica ei, și se gândi: „Dacă aș fi desul de puternică spiritual, aș fi în stare să opresc asta sau aș putea să realizez ceva constructiv din această situație”. O cuprinse disperarea.

– Ai tăi vor sfârși, spuse ea sau avu impresia că a spus-o. Nu ai mei.

Ca și când cuvintele au fost un semnal, timpul începu să curgă din nou. O femeie se ridică undeva în spate. Sally Appleyard se îmbărbătă singură. Acum, că orice ar fi fost se apropia, se simțea mai bine. Orice era mai bine decât așteptarea.

Se uită spre naos. Femeia avea vreo șaizeci sau șaptezeci de ani, era micuță, zveltă, purtând o pelerină de ploaie bej, soioasă, mult prea mare pentru ea. Ținea o pungă de plastic în brațe, strângând-o la piept de parcă ar fi fost un copil. Pe cap, avea o beretă neagră, trasă bine pe urechi. O şuviță de păr soios, răpciugoasă și gri ieșea de sub beretă. Era o zi călduroasă, dar ea părea înfrigurată, pământie și răcită.

– Diavolițo! Blasfematoare a lui Hristos! Apostato! În timp ce vorbea, femeia se uită fix la Sally și scuipă, chiar și de la distanță fiind vizibil cum saliva sărea din gura ei. Vocea era joasă, monotonă și cultivată. Târfa profană! Curva Babilonului! Fiică a Satanei! Fie ca Dumnezeu să te blesteme pe tine și pe ai tăi!

Sally nu spuse nimic. Se uită la femeie și încercă să se roage pentru ea. Chiar și cei care nu credeau în Dumnezeu aveau tendința de a-l învinovăți de neajunsurile vieților pe care le duceau. Dumnezeu era greu de găsit, astfel încât preoții erau substitute convenabile.

Buzele femeii se mișcau în continuare. Sally încercă să ignore șuvoiul din ce în ce mai năvalnic de blesteme obscene. Tot mai mulți enoriași își întinseră gâtul către spatele bisericii. Unii dintre ei erau copii. Nu era bine să audă așa ceva.

Era conștientă că Michael se ridică în picioare, dându-i-o pe Lucy soției lui Derek aflată pe rândul din față, și pășește pe coridorul dintre strane. De asemenea, realizează că Stella se îndreaptă spre femeia în impermeabil. Stella era unul dintre episcopii bisericii, o femeie de culoare, înaltă, impunătoare, care nu părea să se grăbească vreodată.

Tot ce vedea Sally, până și Lucy, și Michael, părea estompat fizic, ca și cum ar fi aparținut unei realități prea puțin importante. Toate acestea nu o impresionară mai mult decât imaginile tremurânde ale unui televizor cu sunetul închis. Minte ei era concentrată asupra femeii în impermeabil și cu beretă, nu asupra înfățișării sau vorbelor ei, ci mai degrabă pe realitatea mult mai profundă din spatele acesteia. Sally încerca din răsuferință să ajungă la ea. Se pomeni vizualizând un zid de piatră, cu sârmă ghimpată deasupra.

Michael și Stella ajunseră la femeie acum. Ca un copil supus în fața părinților, ea întinse mâinile, una către Michael, cealaltă spre Stella; în sfârșit, închise gura, dar ochii îi erau ațintiți asupra lui Sally. Pentru o clipă, cei trei formară un fel de tablou de familie ciudat: o scenă dintr-o pictură renascentistă, probabil, întruchipând un martir resemnat care urma să fie târât către rug, cu privirea-i fixată undeva dincolo de fața invizibilă a artistului, spre cineva care ar fi ocupat locul acuzatorului, către eterica emanație cerească de dincolo.

Tabloul se dezintegrează de la sine. Stella înhăță punga cu mâna liberă. Ea și Michael o traseră pe femeie de-a lungul stranei și se îndreptară către ieșirea dinspre vest. Pantofii lor clămpăniră pe pardoseala strălucitoare, victoriană și răsunară pe grilajul încălzirii centrale. Femeia nu opuse rezistență, dar se întoarse până începu să meargă pe jumătate răsucită, astfel încât continuă să o pirolească pe Sally cu privirea.

Ușa grea de stejar se deschise. Zgomotul traficului năvăli înăuntru. Sally dădu cu ochii de clădirile strălucind în soare, zăbrelele negre și cerul albastru. Ușa se închise în spatele lor cu un bufnet greoi. Pentru o clipă, bubuitura nu sună deloc ca o ușă închisă, ci mai degrabă ca fâlfăitul unor aripi uriașe bătând aerul.

Sally inspiră adânc. În timp ce expira, o imagine îi veni în minte: un înger sobru și cu multe pene, cu înfățișare dură

și strălucitoare, cu aripile îndoite și fremătând. Îndepărtă rapid imaginea.

– Dumnezeu nu Se schimbă, spuse din nou, cu voce aspră. Dar noi ne schimbăm.

– În vremurile acestea, avem nevoie de zdrahoni la intrare, nu de epitropi, spuse Derek mai târziu.

– Serios?

Sally se întoarse să-l vadă cum își pieptăna părul rărit în oglinda din sacristie.

– Nu am fi primii. Reflexia proprie îi întoarse unul dintre zâmbetele șale pastorale. Nu vorbesc serios, bineînțeles. Dar va trebui să te obișnuiești cu aceste întreruperi. Ni se întâmplă tot felul lucruri de genul acesta în Kensal Vale. Nu e o suburbie din alea mici și liniștite.

Era o aluzie la ultima parohie a lui Sally, o enclavă predominant de clasă mijlocie în dioceza din St Albans. Derek simțea o mândrie perversă când făcea referiri la suferințele din Kensal Vale.

– Are nevoie de ajutor, spuse Sally.

– Poate. Cred că a mai făcut asta și înainte. Există rapoarte similare în alte zone ale diocezei. Cineva care are o obsesie legată de femeile-preot. Își strecură pieptănul în buzunar și se întoarse către Sally. Mă tem că sunt destui ca ea pe aici. Trebuie doar să zâmbim și să suportăm. Adică, să îi suportăm. La urma urmelor, avem parte de întreruperi mai grave decât bătrânele țăcănite – bețivi, drogați și nebuni de toate felurile. Zâmbi, dând la iveală niște dinți atât de perfecți încât păreau falși. Poate, în fond și în definitiv, țicniții nu sunt o idee așa de rea.

Sally își reprimă un răspuns cum că era păcat că nu se putea face ceva mai constructiv. Era încă la început. De-abia

își luase în primire funcția de preot la biserica St George din Kensal Vale. Funcțiile plătite de parohie pentru femeile-diacon erau puține și ar fi fost nesăbuită să stârnească un conflict cu Derek înainte ca prima ei duminică să se încheie. Poate că și ea era nedreaptă cu el.

Își cercetă înfățișarea în oglindă. Până la urmă, de data asta, gulerul preoțesc o deranja un pic pe gât. Își dorie de prea mult timp ceea ce simboliza gulerul. Acum, nu mai era așa de sigură.

– Mi-a plăcut predica. Un început splendid pentru munca ta aici. Crezi că ar trebui să facem mai multe paralele între feminism și mișcarea antisclavagistă?

Derek era un manager prea abil pentru a lăsa aversiunile să se intensifice fără rost.

Câteva minute mai târziu, Sally îl urmă prin biserică spre camera parohială care ocupa ceea ce fusese odată Capela Fecioarei. Transformarea ei de anul trecut se datora foarte mult harului lui Derek pentru strângerea neobosită de fonduri.

Lucy fu prima care își văzu mama. Alergă prin încăpere și își aruncă brațele în jurul coapselor lui Sally.

– Te voiam pe tine, murmură acuzator Lucy, în șoaptă. Îți ținea pe Jimmy, păpușa ei, strâns la nas, un semn de oboseală sau stres. Te-am vrut pe tine. Nu îmi place femeia aia bătrână și scârboasă.

– Sunt aici, draga mea. Sunt aici, spuse Sally bătând-o ușor pe spate.

Stella îl împinse pe Michael către ele. Avea vreo patruzeci și ceva de ani, o femeie cumsecade, bănuia Sally, dar una care făcea lucrurile cu convingere, căreia îi plăcea să-și audă propria voce și aprecia autoritatea pe care poziția ei i-o dădea în problemele parohiei. Michael părea uluit.

– Chiar vorbeam despre tine, anunță Stella cu mândrie, ca și când circumstanțele îi ofereau merite în toate privințele.

O predică grozavă. Își băgă un deget lung în coastele lui Michael. Sper că vei găti prânzul de duminică după toate astea.

– Ce s-a întâmplat cu bătrâna? întrebă Sally luând cafeaua pe care i-o întinse Michael. Ați aflat unde locuiște?

– Ne spunea întruna să plecăm și să o lăsăm în pace, zise Stella dând din cap.

– Ironic, dacă stai să te gândești, comentă Michael părând că se adresează ceștii sale.

– Apoi a venit un autobuz, continuă Stella, și ea a sărit înăuntru. Nu puteam face nimic mai mult decât să o imobilizăm.

– Deci nu e o prezență obișnuită?

– Nu am mai văzut-o niciodată. Nu pune la suflet. Nu a fost nimic personal.

– Ar trebui să se ducă la închisoare. E o vrăjitoare. Lucy smuci mâna lui Sally, iar cafeaua se vărsă în farfurioară.

– Nu a făcut nimic rău, spuse Sally. E doar nefericită. Oamenii nu sunt trimiși la închisoare doar pentru că sunt nefericiți, nu-i așa?

– Nefericită? De ce?

– Nefericită? Derek Cutter apăru lângă Stella și îi ciufuli părul lui Lucy. O domnișoară ca tine nu trebuie să fie nefericită. Nu este permis.

Roșie și speriată, Lucy se agită în spatele mamei ei.

– Sally mi-a spus că aceasta era odată Capela Fecioarei, zise Michael distrăgându-i atenția lui Derek de la Lucy. Vremurile se schimbă.

– Suntem norocoși că am putut folosi spațiul într-un mod atât de constructiv. Și că am păstrat și aerul locului. Derek îi făcu semn unui bărbat între două vârste, micuț și cu privirea pătrunzătoare, un înger pleșuv. Sally, mi-ar plăcea să faci cunoștință cu Frank Howell. Frank, ea este Sally Appleyard, noul nostru preot, și el este soțul ei, Michael.

– Ofițerul de poliție, nu-i așa?

Ochii lui Howell erau înroșiți.

Michael încuviință.

– E un material în fițuica locală despre doamna ta. Au menționat asta acolo.

Derek tuși.

– Presupun că poți spune despre noi că, din punct de vedere profesional, suntem cu toții băgăcioși în diferite feluri. Frank este un jurnalist liber-profesionist.

Howell dădu mâna cu Stella.

– Pentru păcatele mele, nu?

– De fapt, Frank îmi spunea că se gândea că noi, cei la St George, putem constitui subiectul unui articol interesant. Biserica anglicană la lucru în Londra modernă. Derek strâmbă din nas. Vinuri vechi în sticle noi, s-ar putea spune.

– E uimitor dacă stai să te gândești, rânji Howell. Iată-ne aici, într-o societate din ce în ce mai fără Dumnezeu, dar omul obișnuit nu se mai satură de Biserica anglicană.

– Nu știi dacă sunt de acord cu tine în această privință, Frank. Derek zâmbi conciliant. Câteodată, cred că nu suntem atât de lipsiți de Dumnezeu precum le place unora să creadă. Numărul celor care participă la slujbe este în creștere – îți pot arăta o statistică dacă vrei. Ar trebui să le-o arăți evangheliștilor, ei sunt cei care au schimbat lucrurile. Desigur, la St George, încercăm să avem câte ceva pentru fiecare – o abordare mai largă, nelegată de dogme. Ne considerăm a fi...

– Cu siguranță, faceți o treabă foarte bună. Howard rămase cu privirea ațintită asupra lui Sally. Dar, până la urmă, ceea ce vinde un articol este interesul oamenilor. Oamenii sunt cei care contează, nu? Așa că poate vom sta de vorbă cândva. Se uită de jur împrejur, la micul cerc de chipuri. Cu voi toți adică.

– Am fi încântați, răspuse Derek în numele tuturor. Eu...

– Bine. Vă dau un telefon atunci, să aranjăm ceva. Howell se uită la ceas. Doamne Sfinte... atât de târziu s-a făcut? Trebuie să vă salut și să plec.

– Frank a fost foarte util cu ocazia transformării Capelei Fecioarei, murmură Derek către Sally bătând-o ușor pe braț. Derek îl urmări cu privirea în timp ce pleca. A scris un material despre ceremonia de deschidere. Știi că a venit și episcopul? Deodată, se ridică pe vârfuri și îi făcu un semn vîguros cu mâna soției sale. Uite-o pe Margaret. Știu că ar fi vrut să vorbească puțin cu tine, Sally. Cred că ți-a găsit o bonă. Nu e una dintre ai noștri, dar este o femeie minunată cu toate acestea. De asemenea, e foarte de încredere. Numele ei este Carla Vaughan.

În drum spre casa aflată pe strada Hercules, Michael și Sally au avut o dispută în șoaptă în partea din față a mașinii, în timp ce Lucy, prinsă cu centura de siguranță pe locul din spate, cânta împreună cu *Puff, dragonul magic* care se auzea la casetofon. Nu era o ceartă, ci mai degrabă o discuție în contradictoriu.

– Nu mergem cam repede? întrebă Sally.

– Nu mi-am dat seama că vom întârzia atât de tare.

– Nici eu. Slujba a ținut mai mult decât am crezut și...

– Sunt îngrijorat în legătură cu prânzul. Avem foarte puțin timp.

Sally își aminti de toate mesele compromise din cauza slujbei lui Michael care îl făcuse să vină acasă târziu. Numără până la cinci, străduindu-se să-și păstreze calmul.

– Sal, femeia asta, Carla, bona copilului.

– Ce e cu ea?

– Aș vrea să știm puțin mai multe despre ea.

– Mie mi se pare foarte bună. Oricum, o să stau de vorbă cu ea înainte să ne decidem.

– Mi-aș dori...

– Ce ți-ai dori?

– Mi-aș dori să nu fie nevoie de ea, spuse el accelerând în vreme ce culoarea semaforului se schimba.

– Am mai discutat deja despre toate astea, nu-i așa?

– Presupun că am crezut că programul tău va fi mai flexibil.

– Ei bine, nu este. Îmi pare rău, dar asta e.

– Și ce se întâmplă cu Lucy? reacționează el atât la tonul, cât și la cuvintele ei.

– Este și fiica ta.

Sally începu să numere până la zece.

– Știu. Și știi că am fost de acord, chiar de la început, că amândoi vrem să lucrăm. Dar...

Sally ajunsese până la opt când își pierdu controlul:

– Ți-ar plăcea să am o ocupație mai de bun-simț, de exemplu, profesoară, nu-i așa? Undeva unde să fiu în siguranță, ceva care să nu te facă de râs. Ceva care s-ar potrivi cu creșterea copiilor. Sau, mai bine de atât, ți-ar plăcea să fiu doar soție și mamă.

– Un copil are nevoie de părinții lui. Asta-i tot ce vreau să spun.

– Acest copil are doi părinți. Dacă ești atât de îngrijorat...

– Și ce se va întâmpla când va crește? Vrei să fie un copil cu cheia de gât?

– Am o slujbă, așa cum ai și tu. Alți oameni se descurcă.

– Chiar se descurcă?

Sally se uită în oglinda din spatele parasolarului. Lucy cânta încă după melodie, cu o indiferență totală, dar îl avea pe Jimmy lipit de obraz; simțise că părinții ei se certau.

– Ascultă, Michael. Să fii preot este o vocație. Nu e ceva ce pot ignora pur și simplu.

El nu răspunse, ceea ce-i amplifică cele mai rele presimțiri. Se folosea de tăcere ca de o armă de atac.

– Oricum, am vorbit despre toate acestea înainte să ne căsătorim. Știu că realitatea este mai dură decât credeam. Dar am fost amândoi de acord. Ți-ai aduci aminte?

– Atunci era diferit. Măinile lui se încordară pe volanul mașinii. Asta era înainte să o avem pe Lucy. Acum, ești mereu obosită.

Prea obosită pentru sex, printre altele: un alt motiv pentru vină. La început, o luaseră ca pe o glumă, dar și cele mai bune glume păleau odată ce erau repetate de prea multe ori.

– Nu despre asta este vorba.

– Bineînțeles că despre asta este vorba, iubito, spuse el. Încerci să faci prea multe.

Se lăsă din nou tăcerea. *Puff, dragonul magic* făcu loc *Roșilor autobuzului*. Lucy stâlci ritmul în spatele scaunului lui Sally, cerând atenție. Momentul acesta ar fi trebuit să fie o sărbătoare după prima slujbă a lui Sally la St George. Acum, se îndoia dacă era capabilă sau nu să fie în rândul preoților.

– Ai prefera să nu fi fost hirotonisită, spuse Sally enunțând o temere de-a ei mai degrabă decât un fapt real. În sufletul tău, tu crezi că femeile-preot sunt ceva anormal.

– Nu am spus niciodată asta.

– Nu e nevoie să o spui. Ești la fel ca unchiul David. Hai-de, recunoaște.

El se holbă la drumul din fața lui și accelerează dincolo de limita de viteză permisă. Menționarea unchiului David fusese o greșeală. Menționarea unchiului David era întotdeauna o greșeală.

– Haide! Lui Sally i-ar fi plăcut să-l zgâlțâie. Vorbește cu mine.

Au parcurs în tăcere restul drumului. Într-un efort de a folosi timpul în mod constructiv, Sally încercă să se roage pentru bătrâna care o blestemase. Simți că rugăciunile ei se scurg într-un vacuum imens.

„Ai tăi vor pieri“, își repetă din nou în liniștea din mintea ei, dar cuvintele erau doar sunete golite de conținut. Era de parcă ar fi vorbit la un telefon, fără să știe dacă persoana de la capătul celălalt al firului asculta sau era măcar acolo. Încercă să se convingă că asta era din cauza stresului din momentul